

Amerikan Donanmasının Füze Sorunu. Ret. Admiral Cem Gürdeniz

By [Ret Admiral Cem Gürdeniz](#)

Global Research, November 14, 2024

Amerikan donanmasının karaya ateşgücü intikali (**Tomahawk Blok IV -V**), hava savunma (**SM2-3-6-ESSM**) ve suüstü harbi (**ESSM**) için sahip olduğu ateş gücünü temsil eden füzelerin büyük bir çoğunluğu dikey fırlatma rampaları (**VLS-Vertical Launching System**) ile ateşlenir.

ABD VLS Kapasitesi

Bugün ABD Donanmasının sahip olduğu **70 adet DDG51** sınıfı muhribin her birinde **96 VLS yuvası**; **3 Zumwalt** sınıfı kruvazörün her birinde **80 VLS yuvası**; **17 adet CG47** sınıfı kruvazörün her birinde **122 VLS yuvası**; **12 Virginia** sınıfı nükleer saldırı denizaltısının her birinde **12-40 VLS yuvası** mevcuttur. Toplamda söz konusu gemilerin yani **102** adet muhrip, kruvazör ve denizaltının hepsinin faal olduğunu ve tüm VLS yuvalarının dolu olduğunu farz ve kabul edersek karşımıza atışa hazır toplam **10,000 füze kapasitesi** (gemi başına ortalama 98) ortaya çıkar.

ABD Müttefiklerinin VLS Kapasitesi

Diğer taraftan ABD'nin ayrılmaz müttefikleri **İngiltere**'nin toplam VLS yuva kapasitesi **19 gemide, 732** (gemi başına 38) füzeyken, **Japonya**'nın **16 gemide, 1000** (gemi başına 62), Güney Kore'nin **17 gemide, 700** (gemi başına 41) füze civarındadır.

Çin ve Rusya VLS Kapasitesi

ABD'nin en büyük rakibi **Çin Donanmasını** incelersek, **10 adet 55 sınıfı muhribin** her birinde **112 VLS yuvası**; **30 adet 52D sınıfı muhribin** her birinde **64 VLS yuvası**; **40 adet 54A sınıfı muhribin** her birinde **32 VLS yuvası**; **3 adet 75 sınıfı Amfibi Hücum gemisinin** her birinde **64 VLS yuvası**; **2 adet 901 sınıfı uçak gemisinin** her birinde **48 VLS yuvasına** ve toplamda **85 adet gemide 5000** civarında füze kapasitesinin, (gemi başına ortalama 58) ortaya çıktığını görmekteyiz. Bu füze yuvalarından hava savunma maksatlı **HQ-10, HQ-16 füzeleri**; suüstü harbinde gemiye karşı **YJ-12, YJ-83** füzeleri ile karaya güç intikal ettirmek üzere **YJ18** füzeleri ateşlenebilmektedir. Çin denizaltılarında **VLS** sistemi mevcut değildir. Çin'in müttefiki Rusya'nın kapasitesi **32 gemi/denizaltıda 828** (gemi başına 26) füzedir.

Değişen Füze Yükleri

Görüldüğü üzere ABD ve Rus donanması dışında denizaltılarında dikey lançer sistemi bulunan başka donanma yoktur. Dikey lançer füze yeteneğinde geminin görevine bağlı olarak füze yükleri değişime uğrar. Savaş gemilerinin temel görevi önce kendi bekalarını sağlamak olduğundan dikey lançer yüklerinde denizaltılar hariç çoğunluk yer, hava savunma

füzelerine verilir. Gemiye karşı ve karadaki hedeflere karşı kullanılan füzeler geminin bulunduğu harekât alanı ve görev tipine göre önceliklendirilir. Bazı savaş gemilerinde gemiye karşı füzelerin VLS dışında ayrı sistemlerden atıldığını hatırlatalım. Örneğin Amerikan Harpoon füzeleri dörtlü kanisterlerden atılır.

ABD, VLS Kapasitesinde Açık Ara Öndedir

Kısacası Amerikan savaş gemileri platform sayısı temelinde Çin savaş gemilerinden daha az sayıda olsa da (297'ye karşılık 450) VLS füze yuvası sayısında **10,000'e karşı 5000 füze ile 2 kat büyüklüğe sahiptir**. Bu sayıya Japonya'nın 1000, Güney Kore'nin 700 füze kapasitesi eklenirse durumun Çin aleyhinde olduğu görülür.

Tek Başına VLS Ölçüt Değildir

ABD'nin en büyük rakibinin Çin Donanması olduğunu göz önüne alır ve Pasifik harekât alanındaki bugünün mevcut şartlarında füze kapasiteleri paralelinde Tayvan Adası senaryosu için bir değerlendirme yaparsak, üç alana bakmamız gerekir. **Birincisi** Amerikan Donanmasının **harbe hazırlık** durumu paralelinde batı Pasifik harekât alanında bulundurabileceği **VLS yetenekli gemi sayısıdır**. **İkincisi** bu silahların tedarik edilme süreçleri ve **üçüncüsü** Pasifik hareket alanına yönelik lojistik olanaklardır.

ABD ve Harbe Hazır VLS Gemi Sayısı

ABD'nin kendi yayın organı **USNI** istatistiklerine göre 4 Kasım 2024 itibarıyla ABD Donanmasının muharebe gücü **235 muharip** gemi ve **60 yardımcı** gemi olmak üzere toplam **295 gemiydi**. Bu gemilerden **98 gemi** (69 muharip ve 29 yardımcı gemi) ana üslerinden uzakta görevlendirilmiş gemi (**deployed**) statüsündeydi. Söz konusu **98 gemi** içinde sadece **75 gemi** seyir halinde idi. **USNI**, 75 geminin kaçının donanmanın muharip unsuru kaçının yardımcı gemi olduğunu belirtmiyor. Kaba bir tahminle 55 geminin muharip, 20 geminin yardımcı gemi olduğunu kabul edersek 4 Kasım itibarıyla ABD'nin tüm dünya denizlerinde hareket halinde olan **muharip gemi** sayısı **55 gemi** olarak karşımıza çıkıyor. Toplamda **102 muharip** gemide VLS sistemi olduğunu ve bunun toplam 235 muharip geminin **%43'ünü** oluşturduğunu göz önüne alırsak kaba bir hesapla denizde 4 Kasım 2024 günü tüm denizlerde seyir halinde olan **55 geminin 20-25 adedinin VLS yeteneğine** sahip olduğu karşımıza çıkar.

ABD Donanmasının Düşük Harbe Hazırlık Seviyesi

ABD'nin toplamda **295** gemisinden **98** geminin görevlendirilmiş (**deployed**) olması gerçekte gemilerin harbe hazırlık durumunun da düşük olduğunu bir göstergesidir. Bu istatistiklere göre Amerikan donanmasının harbe hazırlık seviyesi **%40** civarındadır. Geri kalan gemilerin harbe hazırlık seviyesini yükseltmenin yıllar alacağı gerçeğinin yanında seferberlikte kullanılacak Amerikan rezerv filolarında tutulan savaş gemilerinin ortalama olarak 40 yaşın üzerinde ve kötü durumda olduklarını hatırlatalım. Limanda ana üslerinde bulunan gemilerin bir kısmının savaş zamanında kısa sürede harbe hazır hale getirileceğini kabul edersek en yüksek iyimserlikle bu seviyenin bugün için **%50** civarında olmasını kabul edebiliriz. Çok düşük olan bu değeri, Amerikan Deniz Kuvvetleri Komutanı **Proje 33** adı altında 2027 yılına kadar **%80** seviyesine çıkarmayı hedefliyor. Amerikan donanmasının planlı bakım ve onarım faaliyetleri olması gereken takvime göre 7 yıl geriden geliyor. Bu çok ciddi bir zafiyet.

2027 Senaryosu ve Füze Yükleri

Bu koşullarda ABD'nin en iyi olasılıkla Çin ile olası çatışma senaryosunu dayandırdığı 2027 yılında **%80 hazırlık durumunu** yakaladığı ve toplamda **188** olacak tüm harbe hazır muharip gemilerini Batı Pasifik'te konuşlandığı takdirde VLS yeteneğine sahip toplam gemi sayısı **80** civarında olacaktır. Bu sayı ile toplam VLS füze yuva kapasitesi **8000** olarak değerlendirilebilir. Toplamda **420** muharip gemiye sahip Çin için VLS yetenekli gemi sayısı tüm gemilerinin harbe hazır olması halinde **85** gemiydi. Çin'in harbe hazırlık seviyesinin gerek tersane sayısı ve gerekse nitelikli personel sayısı itibarıyla ABD'ye kıyasla daha yüksek olması nedeni ile **%90**'lık bir harbe hazırlık seviyesi kabulü uygulanırsa karşımıza **76 VLS yetenekli** gemi çıkmaktadır. Yani Batı Pasifik'te 2027'de ABD ve Çin arasında VLS yeteneklerinde kabaca bir **eşitlikten** bahsedebiliriz. Ancak burada ABD'nin denizaltılarından **Tomahawk** füzesi fırlatma yeteneğinin büyük avantaj yarattığını hatırlatalım. ABD'nin elindeki 22 adet Virginia sınıfı nükleer saldırı denizaltısında (SSN) 300 adet VLS kapasitesi mevcut. Bu gemilerin %80 hazırlık durumunda 16 adedinin bölgeye sevk edileceğini düşünürsek en azından toplamda 240 füzenin ateşlenmesinin su altından yapılacak olması ABD'ye büyük bir avantaj sunmaktadır. Bu arada Amerikan su üstü gemilerinin VLS füze yüklerinde yoğun hava savunma ihtiyacı nedeni ile %75'lik yükün hava savunmaya geri kalanın gemiye karşı ve karaya saldırı füzeleri olabileceğini varsayabiliriz. Buna karşılık Amerikan savaş gemilerinin Çin'in, **birinci ve ikinci adalar zinciri** içinde ABD üssü Guam'ı dahi gerek karadan gerekse gemiden atılan füzeler ile tesir altına alabileceği göz önüne alınırsa özellikle Amerikan muharip su üstü gemilerinin savaşın ilk saatlerinden itibaren hayatta kalma şansının ya da hasar almama şansının düşük olduğunu vurgulamak gerekir. Çin'in gerek deniz ve karadan gerekse havadan ateşlenen gemiye karşı füze menziline giren Amerikan savaş gemileri saatler içinde hava savunma füzelerini harcayacaktır. Amerikan savaş gemilerinin tümünün Çin'in füze menzili dışında kaldığını kabul edersek bu kez de hava savunma füzeleri dışında kullanılan karaya ve gemiye karşı kullanılan füzelerin kısa sürede tükeneceğini düşünebiliriz.

Bir Amerikan güdümlü füze kruvazörü 2003 yılında ABD'nin Irak'ı işgali sırasında bir tomahawk füzesi ateşliyor [Credit: US Navy]

ABD'nin Ciddi Sorunu Füze Tedariki

ABD donanması dünyada VLS füze ateşleme kapasitesi en yüksek olan donanmaların başında gelmesine rağmen bu füzelerin ateşlendikten sonra yerlerine yenilerinin koyulması gerekmektedir. Amerikan **"The National Interest"** Dergisinin 14 Haziran 2024 sayısında **Jim Fein** tarafından yayınlanan **"Cephanesi Tükenmiş ABD Donanmamıza Yeniden İkmal Yapmanın Zamanı Geldi"** başlıklı makalede ABD'nin 2023'e kadar yıllara sari şekilde **12,000 adet SM-2; 400 adet SM-3** ve **1500 adet SM-6** hava savunma füzesi ile **9000 adet Tomahawk füzesi** (TLAM) tedarik ettiğini; Benzer şekilde bu füzelerden aynı zaman diliminde soğuk savaş sonrası yaşanan savaşlarda, tatbikat ve eğitimlerde en az **2800 Standart** ve **2900 Tomahawk** füzesinin tüketildiğini yazıyor. Yazar bu durumda kâğıt üzerinde bugün için ABD'nin VLS ile fırlatılmaya hazır **SM-Standart** hava savunma füzelerinde azami **11.000 füze** ve **Tomahawklarda 6.000 füze**ye sahip olduğunu belirtiyor ve toplamda **17,000** olan bu envanterin **10,000 toplam kapasiteye sahip 102 VLS gemisinin/denizaltının ikinci kez yüklemesine yetmeyeceğini ortaya koyuyor.** Makale bu zafiyeti haklı olarak ABD'nin 1990 sonrası terörle savaşa odaklanması ve hava savunma gerektirmeyecek basit rakiplerle (Irak, Afganistan, Libya, Suriye) savaşmasına bağlıyor. Bu durum, haliyle VLS füzelerine olan ihtiyacı kısmen Tomahawklar haricinde son derece azalttı. Aynı makaleye göre Pentagon 2017'den itibaren her yıl **125 SM-6** satın aldı. Ayrıca **2021,2022** ve **2023**'te sırasıyla **122, 70** ve **68** yeni Tomahawk tedarik etti. İlginç şekilde ABD Başkanı 2025 bütçesi için yeni Tomahawk siparişini onaylamamış.

İsrail Yüzünden Tükenen Füzeler

Diğer yandan ABD'nin elindeki hava savunma füzelerinin sayısının bugün hızla azalma nedenlerinin başında Ortadoğu'daki çatışmalarda İsrail'e İran'dan ve Lübnan Hizbullah'ından gelen füze saldırılarının önlenmesinde ABD'nin VLS yetenekli savaş gemilerinin düzinelerce füze fırlatması olarak gösteriliyor. 17 Nisan 2024 tarihli Amerikan **The National Interest** Dergisinde **Peter Suci** imzalı **'Husi ve İran füzelerini imha etmek ABD'ye 1 milyar dolara mal oldu'** başlıklı makalede Amerikan Donanma Bakanı **Del Toro**'nun Kongrede verdiği açıklamalara yer veriyor. Bakan şöyle diyor: **"ABD Donanması gemilerine ve ticari gemilere yönelik 130'dan fazla doğrudan saldırıya karşı koyduk" dedi...Geçtiğimiz altı ay boyunca, deniz kuvvetleri, İran'dan ve vekil güçlerinden gelen hava tehditlerine karşı koymak için yaklaşık 1 milyar dolarlık hava savunma füzesi ateşledi."** **Del Toro**, bu durumun donanma stokları üzerinde yarattığı mali baskının altını çizerek, mühimmatı yenilemek için kısa dönemde 2 milyar dolar ve daha sonra 95 milyar dolarlık ek finansmana acil ihtiyaç olduğunu vurguladı.

ABD Yaşamsal Stoklarını Tüketiyor

Henüz VLS sistemine sahip hiçbir Amerikan savaş gemisi Husi veya İran füzesi ile vurulmadı ancak gelecekte Çin ile yaşanacak büyük mücadele dönemi için ayrılan kaynakları Akdeniz'deki yıpratma savaşı kemiriyor. Örneğin hava savunma füzeleri içinde uzun menzilli balistik füzeleri önlemeye uygun olan ve atmosfer dışında önleme yapabilen **SM 3**'lerin bir adedinin maliyeti menzile bağlı olarak **9,7 milyon** ve **27,9 milyon dolar** arasındadır. Donanmanın 14 Nisan 2024 İsrail'in savunması sırasında **'dört ile yedi'** tanesini ateşlediği açıklandı. 29 Ekim 2024 tarihli **Wall Street Journal** gazetesine göre İran'ın 1 Ekim'de İsrail'e yaptığı füze ve dron saldırısında İsrail'e destek için Akdeniz'de kullanılan 4 Aegis kruvazörünün VLS ateşlemeleri de dahil edildiğinde son bir yılda Amerikan savaş gemileri

gerek Akdeniz gerekse Kızıldeniz’de **toplamda 100’e yakın 1,8 milyar dolar** değerinde hava savunma füzesi harcadı. Amerikan savaş gemileri hava savunma doktrini gereği imhayı garantilemek için yaklaşan hedefe 2 adet füze ateşliyor, bu da maliyeti artırıyor. Bir Amerikan kongre yetkilisi şöyle diyor: **“Bunlar berbat Husi hedeflerini vurmak için gerçekten pahalı mühimmatlar...Her birini değiştirmek aylar sürüyor ve çok yüksek maliyetli.”** Diğer yandan ABD savunma sanayi sadece Kızıldeniz’de Husilere karşı yürütülen **Prosperity Guardian** harekâtında bu füzeleri kullanmıyor. Bir savaş durumunda uçak gemisi darbe gruplarını bu gemiler koruyor. ABD’nin 11 uçak gemisi darbe grubu olduğuna göre bir savaş durumunda en az 44-55 VLS yetenekli gemi sadece bu göreve ayrılmak durumunda kalacaktır. ABD Çin’in **5000 - 8000 km menzilli DF 27 hipersonik gemiye karşı füzelerinden** son derece çekiniyor. Mevcut hava savunma kapasitesinin yetmeyeceğini değerlendirerek başka çözümler arıyorlar. **Mike Stone** imzalı 25 Ekim 2024 **Reuters** haberinin başlığı şöyle: **“Çin’in Pasifik’teki gemileri batırmak için hipersonik silahlar konuşlandırmasından korkan ABD Donanması, bazı gemilerini Patriot önleme füzeleriyle donatacak.”** Bu haberin detaylarında **PAC 3** füzelerinin Aegis sınıfı hava savunma gemilerine entegrasyon çalışmalarının başlatılacağını anlıyoruz. **PAC 3**’lerin Ukrayna Rusya savaşında hipersonik füzeleri düşürmede başarılı olduğunun haberde altı çiziliyor.

Refah Muhafızı Operasyonu ([Kaynak](#))

Silah Sanayi Üretim Temposu Hazır Değil

Temel sorun ABD Donanması ve savunma sanayi hem Avrupa’da hem de Orta Doğu’da büyük ölçekli bir yıpratma savaşı için tasarlanmış üretim alt yapısına sahip değil. Asıl savaşın Pasifik’te yaşanacağı düşünülürse gerek Ukrayna gerekse İsrail cepheleri Amerikan savunma

sanayi planlamalarının dışında zafiyetlere neden oluyor. ABD, Çin ile savaşta kullanacağı füzeleri Akdeniz ve Kızıldeniz’de harcıyor. Diğer yandan kısa menzilli füzeler olan SM-2’lerin her biri 2 milyon doların biraz üzerinde ve SM-6’lar da yaklaşık 3,9 milyon dolara mal oluyor. Ancak en önemlisi bir adet **SM 3 füzesinin üretimi en hızlı 2, en uzun 3 yıl sürüyor**. Standart füzelerinin Türkiye dahil 13 ülke tarafından kullanıldığını da düşünürsek bu füzeleri üreten **RTX firmasının** önümüzdeki günlerde büyük baskı altında kalacağını da öngörebiliriz. Kısacası ABD’nin karşısında rakiplerinin ciddi bir hava tehdidi var. Eski günler sona erdi. İran, Rusya ve özellikle Çin’in saldırı yetenekleri ABD Donanmasının hava savunma yeteneklerini sınırlandıracak düzeyde.

Pasifik’te Amerikan Lojistiği

ABD’nin Rusya Ukrayna krizinde gözlemlediği en önemli gerçek, Avrupa ile ABD arasında savaş Atlantik ve Akdeniz’de yaşanmadığı halde deniz köprüsü kurmada karşılaştığı zorluklardır. Zira Amerikan ticaret filosu yetersiz. Kendi bayraklarını taşıyan sadece 200 gemileri var. ABD’nin yardımcı gemiler filosu **MSC (Military Sealift Command-Askeri Deniz Lojistik Destek Komutanlığı)**nın olanakları da çok kısıtlı. Kendi ihtiyaçlarına yetmiyor. 19 adet açık deniz lojistik destek ve denizde akaryakıt ikmal tankeri; 14 adet cephane nakliye; 15 adet askeri malzeme nakliye gemisi; 21 adet deniz aşırı üslerde önceden konuşlu yığınak malzeme gemisine sahipler. Çin için bu sayı 5500. Pentagon, Çin’le bir çatışma durumunda lojistik faaliyetlerin yaklaşık %90’ını deniz yoluyla gönderecektir. Bu sayıların Çin ve Rusya ile Atlantik/Avrupa ve Asya/Pasifik cephelerinde iki cepheli bir savaşta son derece yetersiz kalacağı açıktır. Sadece bir mekanize tümenin harp araçları 100 bin tonun üzerindedir.

NATO’nun soğuk savaş planlarına göre Avrupa’daki bir savaşta daha ilk aylarda bütünleme ikmal için ABD’den takviye edilmesi gereken yük miktarı 25 milyon ton civarındaydı. Askerî harekât ihtiyacı petrol ürünleri ise 100 milyon varildi. Şimdi bu tabloya mesafelerin Avrupa cephesine göre 2-3 kat olduğu ve 2000-5000 mil çapında ölçülebilen değerlerde yani çok uzak olduğu Pasifik harekât alanını ekleyelim. Karşımıza korkunç zor bir tablo çıkıyor. 2024 Şubat ayında Temsilciler Meclisi’nin bir komitesi Pentagon’un Ulaştırma Komutanlığı’nın (**Transcom**) deniz lojistik kapasitesini **“yetersiz”** olarak nitelendirmişti. Pasifik’te Japonya, Avustralya ve Güney Kore gibi en önemli ABD müttefiklerinin petrolü yok. En azından yakıtta ABD himayesine bağımlılar. Bu duruma Avrupa’da Rusya ile, Ortadoğu’da Amerikan korunmasına ihtiyaç duyacak İsrail’in savaşlarını ve ihtiyaçlarını ekleyelim. Pasifik ve Atlantik’te aylarca sürecek deniz taşıma köprüsü (sea lift) ve dolayısı ile bu konvoyların üç boyutlu tehdide karşı korunması ihtiyacını saymıyorum bile. Okyanus geçişlerinde 11 adet nükleer uçak gemisi hariç her geminin birkaç defa denizde yakıt ikmal yapma ihtiyacı var. Ancak yeterli gemileri yok. Olsa da bu gemileri savunmaya ayıracak VLS gemilerinin sayısı yeterli değil zira öncelikler farklı. Ancak donanmanın füze ihtiyacının karşılanması en az akaryakıt ihtiyacının karşılanması kadar önemli. **Virginia** sınıfı denizaltılar ilk salvo Tomahawk füzelerini kullandıktan sonra yeni yüklemeleri nasıl ve nerede yapacaklar?

Su üstü gemileri savaşın ilk günlerinde Standart füze yüklerini tüketecekler, zaten eldeki mevcutlar ikinci kez tam yüklemeye izin vermiyor. Eğer İran İsrail savaşı çıkar ve ABD, İran ile savaşa çekilir ise stokların çok daha hızlı azalacağı ve 2027 yılına kadar değil ikinci yükleme tek yüklemeye bile yetemeyecek duruma geleceğini söyleyebiliriz. Diğer yandan anavatanında imal edilen bu füzelerin donanmaya intikal ettirilip, Çin füze tehdidinin olmadığı alanlarda gemilere yüklenmesi ayrı bir sorun alanıdır. Eğer Çin denizaltıları İkinci Dünya Savaşında Amerikan denizaltılarının uyguladığı saldırgan denizaltı harbini uygularsa bu füzeleri taşıyan ikmal gemileri yolda batırılabilir. **Guam adası** gibi bölgeye en yakın

Amerikan üssünün Çin Hava ve Füze tehdidi altında olması ayrı bir sorundur. Kısacası ABD'nin VLS yetenekleri Çin'in 2 katı olsa da anavatanından çok uzakta icra edilecek Amerikan Çin savaşında bu durumun ciddi bir fark yaratacağını söylemek kolay değil. ABD'nin çözmesi gereken sorunlar 2 kat avantajının çok ama çok üstündedir. Trump döneminin en öncelikli sorunu Amerikan Donanmasının sorunlarını aşmak olacaktır.

(16.Yüzyıldan sonra denizden uzaklaştırılan Türk'ü denizle tekrar buluşturan Büyük Atatürk'ü vefatının 86. Yılında özlemle anıyorum. Vatan kurtaran, devlet kuran ve Kemalizm gibi devrim ve ilerlemenin ideolojisini yaratan büyük önder aynı zamanda Cumhuriyet donanmasının kurucusu, Türk denizciliğinin teorisyenidir. Limansız, gemisiz, tersanesiz Türk denizcisini her alanda devrimle ve yatırımlarla tarih sahnesine tekrar çıkardı. Aziz hatırası önünde saygıyla eğiliyorum.)

*

Bu makaleyi arkadaşlarınıza ve meslektaşlarınıza e-posta ile göndermek/iletmek için aşağıdaki paylaş düğmesine tıklayın. Bizi [Instagram](#) ve [Twitter](#) 'da takip edin ve [Telegram Kanalımıza](#) abone olun. Küresel Araştırma makalelerini yeniden yayınlamaktan ve paylaşmaktan çekinmeyin.

[Global Research Online e-Kitaplarını Kaçırmayın!](#)

Emekli Amiral Cem Gürdeniz, Yazar, Jeopolitik Uzmanı, Teorisyen ve Türk Mavi Vatan doktrininin yaratıcısı. Deniz Kuvvetleri Karargâhı'nda Strateji Daire Başkanlığı ve ardından Plan ve Politika Daire Başkanlığı görevlerinde bulunmuştur. Muharip görev olarak 2007-2009 yılları arasında Amfibi Gemiler Grup Komutanlığı ve Mayın Filosu Komutanlığı görevlerinde bulunmuştur. 2012 yılında emekli olmuştur. 2021'de Hamit Naci Mavi Vatan Vakfı'nı kurdu.Jeopolitik, denizcilik stratejisi, denizcilik tarihi ve denizcilik kültürü konularında çok sayıda kitabı yayımlanmıştır. Aynı zamanda ATASAM'ın onursal üyesidir.

Global Research dergisine düzenli olarak katkıda bulunmaktadır.

The original source of this article is Global Research
Copyright © [Ret Admiral Cem Gürdeniz](#), Global Research, 2024

[Comment on Global Research Articles on our Facebook page](#)

[Become a Member of Global Research](#)

Articles by: **[Ret Admiral
Cem Gürdeniz](#)**

Disclaimer: The contents of this article are of sole responsibility of the author(s). The Centre for Research on Globalization will not be responsible for any inaccurate or incorrect statement in this article. The Centre of Research on Globalization grants permission to cross-post Global Research articles on community internet sites as long the source and copyright are acknowledged together with a hyperlink to the original Global Research article. For publication of Global Research articles in print or other forms including commercial internet sites, contact: publications@globalresearch.ca
www.globalresearch.ca contains copyrighted material the use of which has not always been specifically authorized by the

copyright owner. We are making such material available to our readers under the provisions of "fair use" in an effort to advance a better understanding of political, economic and social issues. The material on this site is distributed without profit to those who have expressed a prior interest in receiving it for research and educational purposes. If you wish to use copyrighted material for purposes other than "fair use" you must request permission from the copyright owner.

For media inquiries: publications@globalresearch.ca